Čistota ticha

Stanislav Struhar

Stanislav Struhar: Die Reinheit der Stille

Přeložila a doslov napsala Markéta Kliková

Bundesministerium
Kunst, Kultur,
öffentlicher Dienst und Sport

Kniha vychází s podporou rakouského Spolkového ministerstva umění, kultury, veřejné služby a sportu

Copyright © Stanislav Struhar, 2024
Wieser Verlag GmbH, Klagenfurt/Celovec, 2024
Translation © Markéta Kliková, 2024
Doslov © Markéta Kliková, 2024

ISBN 978-80-7511-778-6
ISBN 978-80-7511-779-3 (epub)
ISBN 978-80-7511-780-9 (pdf)

Stíny ticha

Když se Jakub probudil, pohlédl do světla, do toho mírného a vlahého ranního světla, pak se zadíval na krucifix, který visel na zdi naproti posteli. Oční víčka se mu pohnula, oči zalily slzami. Už tomu bylo dvanáct let, kdy v této posteli spal naposledy. Tehdy mu bylo teprve deset, když tu po dědečkově pohřbu otevřel oči, procitl vedle babičky.

Pohledem putoval po tmavém mobiliáři, pomalu a lehce, spočinul na stropě, jenž už nebyl bílý. Každý ze tří pokojů, každá místnost tady, tady ve starém bytě budila temný a studený dojem, celý dům už dávno potřeboval zrekonstruovat. Podíval se na druhou polovinu postele, jež byla prázdná, stočil obličej k oknu. Vstal z postele, vydal se do koupelny. A jakmile z koupelny vyšel, učinil rozhodnutí zlikvidovat babiččiny věci. Ovšem sotva otevřel šatní skříň v ložnici, zarazil se, při pohledu na babiččiny šaty si vybavil, jak se kdysi dědečka ptala, které jí sluší nejvíc. Už už chtěl dveře skříně zavřít, když vtom si povšiml starých fotoalb. Sáhl po nich, vytáhl je a posadil se na postel, první z nich otevřel. Očima klouzal po nejstarších fotografiích, po fotografiích z Tábora. Na snímcích byli prarodiče mladičcí, usmívali se a něžně se jeden druhého dotýkali,

tmavé oči plné světla. Chviličku spočinul u jejich svatební fotografie, a jakmile otevřel druhé album, uviděl je tady na ulici, uviděl, jak stojí před domem, oba šťastní. Uviděl je v uličkách, tady ve Vídni, uviděl je v parcích, mladé a štíhlé, s jeho maminkou v náručí. Pak uviděl svou maminku, která, krásná brunetka, už nebyla dítě, najednou s jeho tátou stála před jejich domem v Táboře. Prarodiče na fotografiích stárli a párkrát viděl, jak si s nimi hraje, přivádí je k smíchu. Na poslední fotografii byla babička sama, už se neusmívala, byla úplně sama, stála tady na balkoně a shlížela dolů na ulici, na Rechte Wienzeile, mávala. Zvedl se, uložil fotoalba zpátky do skříně a odebral se do kuchyně, přichystal si snídani. Zazvonil mu telefon. Jestli už vstal, co dělá, ptala se ho máma. Odpověděl a ona se zeptala, jestli už byl snad na nákupu. Nakoupil už včera večer, krátce poté co odjeli, zaběhl do supermarketu. Copak si koupil? Housky s extrawurstem, odvětil a maminka se odmlčela.

„Tys na ně nezapomněl, tak rád sis je ve Vídni dával," řekla a zeptala se, zda už ví, jak dlouho ve Vídni zůstane. Dva nebo tři dny, protože když už tu je, chce si město ještě naposledy prohlédnout, odpověděl a ona prohlásila, že se pak s tátou postarají o prodej bytu, aby si mohl pořídit byt v Táboře. Kdy dorazili domů, zajímal se. Kolem půlnoci, odpověděla a vyprávěla, že ještě navštívili její kolegyni z práce, a on hleděl do dvora, který byl tmavý a samé okno, a jakmile se s maminkou rozloučil, vzal snídani a odebral se na balkon. Postavil snídani na stoleček, přistoupil k zábradlí, shlédl dolů na ulici. Tady na Rechte Wienzeile téměř nebyl provoz, na silnici parkovala jen auta místních, přesto to tu žilo, každý den tudy proudili chodci a běžci a cyklisti. Pohlédl na koleje metra, které

probíhaly podél řeky Vídeňky, a jeho pozornost upoutali dva ptáci, dva rackové, kteří plachtili nad mělkým tokem. Sledoval, jak stoupají, přelétávají protější a rušnou Linke Wienzeile, klouzavě a zdánlivě beztíže, bok po boku, pomalu se ztrácí za střechami domů. Vytanula mu vzpomínka, jak jako dítě stál na tomto balkoně a pozoroval život tady, tady v cizině, a jak zatoužil vrátit se domů. Znovu pohlédl na Vídeňku. Na její vodu. Její voda proudila, rovnoměrně a nepřetržitě, proudila, bezhlučně, tiše jako krev v žilách, proudila, jako tehdy, když byl ještě dítě.

Zazněly hlasy. Shlédl na ulici, na Rechte Wienzeile. A spatřil mladé lidi, ženy a muže, kteří běželi po chodníku a smáli se, úplně hravě, bez ustání, bez ustání do sebe strkali. Jedna z žen, křehká blondýnka s krátkými vlasy, se div neskácela, a on si všiml, že ho zaregistrovala, že k němu vzhlédla. Jeho pozornost upoutala souprava metra, zničehonic a rychle se zjevila, leskle a rozechvěle, hlučně se řítila k Reinprechtsdorfskému mostu.

Zazvonil telefon. Otevřel oči. Otočil se k nočnímu stolku, vzal mobil a přiložil ho k uchu, zase si lehl na záda. Vyprávěl mámě, že už byl v schönbrunnském zámeckém parku. Zeptala se ho, zda si ještě vzpomíná, jak se jim v tom parku ztratil a pak plačky přísahal, že už do něj v životě nevkročí? Ano, odpověděl a o něco později už se s ní rozloučil, vylezl z postele. Sotva vstoupil do obývacího pokoje, zastavil se před knihovnou a pohledem putoval po rakouských a českých kuchařkách, které stály jedna vedle druhé. Odborné knihy v němčině na poličce převažovaly, ale co chvíli narazil na název románů, povídek, básnických sbírek. Našel i staré knihy v češtině. Babičku od Boženy Němcové vytáhl, podržel ji v obou rukou

a pohladil ji, vybavil si, jak mu z ní babička předčítala. Babička předčítala tak krásně, jako by vyprávěla zpaměti, jako by vyprávěla vlastní příběh. Ale ona nikdy tak úžasnou babičkou nebude, poznamenala tehdy jakoby sama pro sebe, když knihu zavřela, a on si stále ještě vzpomínal, jak se ho dotkla na hlavě, jemně ho pohladila po vlasech. Otevřel tu knihu, zalistoval v ní a zase ji zaklapl, rozhodl se, že si ji vezme domů, pak vešel do někdejšího pokoje své mámy, pokojíčku, který zůstal nezměněný, vypadal stejně jako tehdy, když ho opustila navždy. I tam stála knihovna, i tam byla sbírka knih. Nejraději by si je vzal všechny, běželo mu hlavou, a pohledem zachytil česko-německé vydání Máje od Karla Hynka Máchy. Pomalu se vrátil do obývacího pokoje a vybavila se mu vzpomínka, jak se tu s dědečkem dívali na televizi. Jak se dědeček usmíval, každou pohádku mu tlumočil do češtiny. Nikdy nezapomene, jak dědeček prohlásil, že se mu němčina zpočátku nelíbila, ale jakmile se pustil do četby německých knih, najednou si tu řeč oblíbil, dokonce se mu zdála krásná.

Zapnul starý televizor. Ovšem jen krátce sledoval zprávy a zase ho vypnul, vyšel z bytu ven. Výtah tentokrát nepřivolal, tiše sestoupal po schodišti, tak tiše, jako když byl malý, četl jména na dveřích, naslouchal. Jedny dveře se otevřely a zjevila se v nich ona stará paní, jež se kamarádila s babičkou. Teď jí rozumí, pravil. To ona ví, neboť jí babička pověděla, že prý se učí německy.

„Měla z toho takovou radost a doufala, že ji přijedeš navštívit."

„Pořád jsem to odkládal," řekl vyhýbavě.

„Dokonce si přála, abys tu zůstal. Tvoji prarodiče trpěli tím, že tvoje maminka odešla za tátou do Česka. A když pak babička zůstala sama, cítila se osamělá."

„Chtěli jsme, aby zůstala u nás. Říkali jsme jí to pokaždé, když za námi přijela na návštěvu."

„Jenže ona tu s dědečkem našla nový domov, byli tu po útěku z Československa moc šťastní, vybudovali tu zcela nový život."

„Byli odvážní a silní. To já bohužel nejsem."

„Život je samé překvapení, člověk někdy zvládne víc, než si myslí. Ty jsi taky odvážný a silný. I tvoje máma. Okamžitě jsem tě poznala, když jsem tě zahlédla na pohřbu, jako bys mámě z oka vypadl. Jak dlouho tu zůstanete?"

„Jsem tu sám," odpověděl, a když se s ní o chvilku později rozloučil, coural se po okolních uličkách a ulicích, nakonec vstoupil do farního kostela svatého Josefa, kde byl jednou s babičkou.

I toho dne kostel mlčel, mlčel liduprázdný a on se posadil na lavici, na níž kdysi seděl s babičkou, zadíval se na obrazy, obrazy na zdech, spočinul pohledem na oltáři. Zavřel oči, oddal se tichu. Otevřel oči, vstal, prošel kostelem. Vyšel ven na ulici, zastavil se před pamětní tabulí vedle dveří a dočetl se, že 21. XI. 1828 zde bylo požehnáno zesnulému Franzi Schubertovi.

Jakmile vešel do Rechte Wienzeile, otevřela se mu před očima terasa Wiental, ta, podobna zavěšené zahradě, se nacházela nad metrem. Terasu plnili mladí lidé, seděli na lavičkách, seděli nebo leželi na dřevěné podlaze obklopeni trávníky a rákosinami v truhlících. Holým žárem slunce zaznívala melodie písně, s lehkostí tance klouzala teplým vánkem, tmou pod terasou se ztěžka řítilo metro. Z jedné lavičky se ozval smích a on se pohledem setkal s pohledem oné blondýnky, již včera spatřil z balkonu. Žena k němu přistoupila a on jí pohlédl do očí, do velkých a šedomodrých očí, putoval očima po její pěkné tváři.

„Margit? Nepoznal jsem tě. Máš hodně krátké vlasy."
„Vida, naučil ses německy."

Vyšel ven z domu a zastavil se, čekal a zas a znovu vyhlížel do dálky ulice, hleděl ke dveřím sousedního domu. Dveře se rozlétly a objevila se Margit, usmála se a omluvila se za zpoždění, řekla, že ji něco zdrželo. Rodiče? Ne, volala jí kamarádka. Rodiče jsou už v práci, dodala a zeptala se, jestli taky ještě bydlí doma. Ano, ale už ne dlouho, odpověděl, a když pak vyrazili do města, vyprávěl, že brzy bude mít vlastní byt. I ona by se chtěla z domova odstěhovat, proto minulý rok začala ke studiu pracovat. Kdepak pracuje? V Museumsquartieru, v obchůdku. A copak studuje? Sociologii, odpověděla a zeptala se, co dělá on. Ukončil učiliště, zanedlouho nastoupí jako prodavač, odvětil a pohlédl na terasu Wiental. Ta asi není nikdy prázdná, podotkl s očima na lidech, již terasu obsazovali, a ona se zeptala, proč včera odešel tak náhle. Nikoho tu nezná, odpověděl a ona řekla, že je to škoda, protože její kamarádky a kamarádi by ho rádi poznali. On nemá ponětí, o čem by si s nimi povídal, zamumlal, a ona opáčila, že má určitě hodně co vyprávět, hned se zeptala, kde se naučil tak dobře německy. Neumí dobře, opravil ji, ale dodal, že si jeho prarodiče přáli, aby se naučil německy. Po dědečkově smrti, když je babička navštívila v Táboře, se pevně rozhodl, že se naučí německy. Bylo to těžké, ale jakmile začal číst německojazyčné knihy, začalo ho učení bavit a četl čím dál víc, četl knihy, které mu máma přivezla z Vídně, nebo ty, co mu dovezla babička. A on se ten jazyk naučil, přestože vůbec neplánoval jet do Vídně, poznamenal nakonec. Ale je přece fajn ovládat cizí jazyky, jeden nikdy neví, kdy se budou hodit, a znalost němčiny využívá tře-

ba teď, usoudila Margit a přešli přes křižovatku u stanice metra Pilgramgasse, vešli na úzkou cestu, již lemovaly útlé stromy. Na konci cesty se zvedl secesní dům a on pohlédl na zahrádku, která se rozprostírala před budovou ve stínu starých stromů. Zahrádka patří ke kavárně, ke Café Rüdigerhof, ta sídlí v domě, oznámila Margit. Ta kavárna je už roky oblíbeným místem pro setkávání umělců a intelektuálů, dodala a on se od zahrádky odvrátil, shlédl na koleje metra pod nimi, shlédl na Vídeňku. Vstoupili na velké parkoviště, jež se rozprostíralo nad metrem a řekou, a on pohledem klouzal po několikapatrových domech, po nádherných domech po obou stranách, spočinul na tržnici Naschmarkt, která se nedaleko od nich nořila do slunečního svitu. Za chvíli tam budou, oznámila Margit a on se zeptal, jestli si snad chce dát něco k jídlu v tržnici. Ano, vždyť si chtěl dát něco typicky vídeňského, odpověděla a on pohlédl na dům s neoklasicistní fasádou, pohlédl na dům se secesní fasádou, pohlédl na více domů, starých a překrásných domů, které na Linke Wienzeile vrhaly dlouhý stín. Už jako dítě ráda chodila do tržnice, někdy úplně sama, aniž by to řekla doma. Aniž by to řekla doma? Ano, protože rodiče jí to nedovolovali, báli se o ni a tvrdili, že tu je tolik lidí, tolik cizinců, odpověděla. Ale ona se v tržnici nikdy nebála, pokračovala a vykládala, jak se na ni prodavačky a prodavači usmívali a oslovovali ji, dokonce dostávala ovoce a sladkosti.

Obklopila je rozmanitost řečí a barev a Margit ho vedla davem lidí, vedla ho až do nitra trhu, nakonec otevřela dveře turecké restaurace. Představila ho mladému páru, který stál za pultem, prohodila cosi turecky a zachichotala se, a jakmile usedli ke stolu, vyprávěla, že ta žena a muž

restauraci nedávno převzali. Jestli ty dva zná už dlouho, zajímal se.

„S Hatice jsem se seznámila, když jsme ještě byly malé, jejího muže jsem poznala až později."

„Ty umíš turecky?"

„Ne, jen jsem jí řekla, že už máme strašný hlad, a to je jedna z mála vět, které znám," odpověděla a vykládala, jak si tady s Hatice, jejímž rodičům restaurace kdysi patřila, někdy hrály, a on skrz okno sledoval muže, starého štíhlého muže, který u protějšího stánku prodával ovoce a zeleninu, co chvíli se usmál, oslovoval lidi proudící okolo.

Jakmile vstoupil do obchodu, nasměroval kroky k první polici a zastavil se, tiše čekal, přihlížel, jak u Margit platí poslední zákaznice. Za chvíli končí, ať se tu mezitím porozhlédne, zavolala na něj potom a on procházel obchodem, sledoval prezenční stoly plné dárkových předmětů. Jak se mu ten krámek líbí? Je hezký, odpověděl a zeptal se, jestli tu byla celý den sama. Nebyla, dorazila i šéfová, ale už šla domů. Určitě sem zavítala spousta turistů, prohodil a ona to potvrdila, pověděla, jaké národnosti u ní dnes nakupovaly. A když vstoupili do prostorného vnitřního dvora Museumsquartieru, řekla, že se i tady dají zaslechnout cizí jazyky. Hleděl na lidi, kteří kolem postávali nebo posedávali, pohlédl na Leopoldovo muzeum a Muzeum moderního umění, pohlédl na plně obsazené podniky, načež se vydal za Margit, která spěchala ke stolku, co se právě uvolnil. Některé večery je třeba volný stůl hledat, vysvětlila, jakmile se usadili, a on pohlédl k baru, kde se dva číšníci bavili, rychlými pohyby připravovali nápoje. Jestli doma chodí často večer ven, ptala se Margit a on to popřel, pak si všiml servírky, která stála na kon-

ci baru a leštila sklenice, pohupovala se v rytmu hudby hrající z reprobeden. Dřív někdy chodil s kamarády ven, ale už ho to nebaví, přiznal, a vtom k nim přišel jeden z číšníků, pozdravil a pověděl Margit, že měl dovolenou, že byl v Řecku. Objednala u něj, a sotva se vzdálil, vytáhla telefon a vyhledala si na internetu fotografie Tábora. Je to malé, ale hezké město, řekla a on jí ukázal, kde bydlí, povídal jí o městě. Ráda by se tam někdy podívala, prohodila, a jakoby mimochodem se ho zeptala, co dělá po večerech. Většinou si čte, odpověděl a ona si telefon uklidila, zeptala se, co tedy čte. Převážně prózu. Co naposledy četl německy? Effi Briest od Theodora Fontana, knihu, kterou mu babička poslala k Vánocům, odpověděl a ona se překvapeně zasmála, řekla, že ji četla na jaře. Jak se mu ten román líbil? Byl úžasný, odvětil. Ona si ho možná dokonce přečte ještě jednou, tak nadšená z něj byla, řekla, pak si o knize ještě chvilku povídali. Jestli má teď něco rozečteného, vyzvídal a ona to popřela zavrtěním hlavy, tiše doprovázela zpěvaččin zpěv. Před pár dny dočetla povídky od Susan Sontagové, řekla a zmínila jednu povídku, která se jí obzvlášť líbila, autobiografickou povídku, v níž autorka píše o tom, jak ještě v útlém mládí se svým tehdejším přítelem navštívila Thomase Manna, který tehdy žil s rodinou v exilu v Kalifornii. Předtím četla román Nesmrtelnost od Milana Kundery a Nesnesitelnou lehkost bytí zná už dlouho. Ty obě zná také, ale četl je česky, poznamenal Jakub, a pak si o těchto románech povídali. Přišla číšnice, prozradila Margit, že za tři týdny odlétá do Španělska a už se šíleně těší, a když se odebrala zpátky za bar, slyšel, jak anglicky křikla k plně obsazenému stolu u kraje zahrádky, že je hned u nich.

„Ty tady znáš v každém podniku celý personál?“ zeptal se, opět otočený k Margit. Ne, zná tu jen pár lidí a poznala je teprve teď, když začala pracovat ve zdejším obchůdku. Za hezkého počasí tu tráví přestávky. A někdy si v knihkupectví vedle koupí knihu a čte, někdy se tu zastaví po práci s kamarádkami. Jestli chodí na všechny výstavy v muzeích? Jasně, ale to dělala i předtím, chodila sem na koncerty nebo na autorská čtení, odpověděla, a zazvonil jí telefon. Přijala hovor, a když telefon o chvilku později ukládala, řekla, že to byla zase jedna kamarádka. Jestli to byla jedna z těch, se kterými ji viděl na terase Wiental? Ano, odpověděla a on se zeptal, kdy se s těmi lidmi zase setká. Až po letních prázdninách, až začne zase semestr a oni budou ve Vídni, odpověděla a on se zeptal, kde teď tedy jsou. Tak například tahle kamarádka, s níž zrovna mluvila, je v Tyrolsku. Tak to má ovšem domů daleko, dál než on, usoudil Jakub. Ano a ta holka má ve Vídni taky dost co objevovat, řekla Margit a zase si tiše popěvovala.

Rechte Wienzeile spočívala ve svitu odpoledního slunce, neúnavně voda Vídeňky hrála svým leskem a na terase Wiental už nebyla jediná lavička volná. Určitě se brzy nějaká lavička uvolní, usoudila Margit a navrhla, že se zatím posadí na zem. Dneska je tu ale hluk, prohodil a ona se zeptala, jestli chce raději zajít jinam. On už ví, kde je větší klid, odtušil, a když z terasy odešli, zavedl ji do farního kostela svatého Josefa. Vstoupil do kostela, došel s ní k oné lavici, kde kdysi seděl se svou babičkou. Jak ho to napadlo, zeptala se, dřív než se k němu usadila. Odpověděl a ona řekla, že tu zatím byla jen jednou, jako dítě, ale nezapomněla na to. Nahlédla sem úplně sama, dodala a on se zeptal, proč sem šla. Ze zvědavosti, odvětila pouze.

Mlčel a v té tichosti si představoval, že slyší tlukot jejího srdce, slyší její teplý dech v chladném vzduchu. Vytáhl Máj od Karla Hynka Máchy, jejž měl schovaný pod košilí, a ona k němu pohlédla. Chtěl by jí ji dát, než odjede domů, na památku, řekl a knihu jí dal. Ona ji otevřela.

„Je dvojjazyčně," všimla si a pokusila se několik slov přečíst nahlas, česky, a prsty stránku pohladila. Co je to za dílo, zeptala se a on se o té knize rozpovídal, vyprávěl o jejím autorovi. Pustila se do čtení německé verze, mlčky a s hlavou skloněnou a on mlčel, jako ponořený do spánku, mlčel, nehýbal se. Chtěla by mu něco ukázat, prolomila ticho a zaklapla knihu, vyvedla ho z kostela, zavedla ho ke svému domu a řekla mu, ať tam počká, vyběhla domů, a když se vrátila, odemkla dveře auta, které parkovalo na silnici. Nastoupila, a jakmile se posadil na sedadlo spolujezdce, rozjela se.

„Nebo chceš raději řídit ty?" zeptala se, ovšem on odpověděl, že nemá řidičák. Vůbec by si netroufl řidičák pořizovat, určitě by neuspěl u zkoušky. Když tu zkoušku zvládla ona, tak ji zvládne jistě každý, usoudila a vykládala, jak musela opakovat praktickou jízdu. Řidičák má teprve rok, a teď si několik měsíců smí půjčovat auto od rodičů, dodala a on řekl, že řídí velmi dobře. Protože tu cestu zná, vysvětlila a zmiňovala ulice a náměstí, vyprávěla o městských částech, jimiž projížděli. Tady ještě nikdy nebyl, poznamenal, když zabočila do ulice, která se plynule zvedala, lemovaná rodinnými domy se zahradami. Jestli jsou snad už na kraji města, zeptal se pak, když silnice přestala stoupat, nejela po ní žádná auta a Margit zpomalila. Na jednom místě, kde už nebyly ani domy ani zahrady, zastavila a on pohlédl na Vídeňský les, který nedaleko nich hrál zelenými odstíny. Chtěla by, aby teď řídil

on. Naučí ho to, ví, že on to dokáže, řekla ještě a vystoupila z auta. To přece nemůže vědět, zvolal a ona k němu přistoupila. Nechce to auto rozbít, řekl, a ona otevřela dveře. Ať se nebojí, s ní se mu nemůže nic stát, řekla a požádala ho, aby jí splnil přání. Vystoupil, posadil se za volant a ona nasedla na místo spolujezdce, vysvětlila mu, co má dělat. A on nastartoval, vyjel směrem k lesu. Pod prvními stromy se řízení chopila Margit, aby auto otočila, pak ho nechala jet zpátky. Třikrát urazili tuto cestu, a když pak auto zamkli, došli na louku, úchvatnou louku, jež byla rovnoměrně prosycena slunečním světlem. Kde to jsou? Na nebi, jmenuje se to tu Am Himmel, odpověděla a on pohlédl na restauraci s kavárnou, která byla opuštěná, sjel pohledem po vinici za paloukem. V týdnu jsou dny, kdy tu bývá klid, řekla, když vstoupili na úzkou pěšinu, a on vzhlédl k nebi, které se zdálo být nadosah, pohlédl dolů na poklidné město. Pomalu prošli kolem restaurace s kavárnou, ale zanedlouho sešli z cesty, nakonec se zastavili. Co to tady je, zeptal se, s očima na sloupcích a stromech kolem nich. Je to Kruh Stromu života, odpověděla Margit a on pohlédl na lavice umístěné nad sebou. Jako amfiteátr, poznamenal, a ona ho provedla kolem sloupků, zavedla ho k lavičkám. Posadili se a Margit vyprávěla, vyprávěla o tomto místě. O víkendech a o svátcích ze sloupků hraje klasická hudba, někdy tu je rušno a pořádají se tu také akce, už jako malá sem ráda chodila, sama nebo se svou babičkou. Babička bydlí tady nedaleko. Sama? Ano, dědeček zemřel už před sedmnácti lety a od té doby babička žije sama, jiného muže nechce, protože žádný by nenahradil dědu. Jestli babičku často navštěvuje? Jo, ale dříve za ní jezdila častěji.

„A co tvoji rodiče?“